

voverno-liberalno" ministerstvo. Mož se je trudil zapstoj. Ni jih mogel najti takih, ki bi v državnem zboru zedinili večino za sebe. S tem je zopet očitno dokazano, da z ustavoverci ni mogoče države uspešno vladati. Kaj bo sedaj, o tem nevé nihče nič, še celó dunajski veliki listi kažejo, da so popolnem v temi; le eno zahtevajo vsi namreč: naj bi grof Andrassy odstopil in, vsaj sčasoma, Turkom se vrnila Bosna in Hercegovina! No, to pa ne bo dal, prej bodo ustavoverci šli rakom žvižgat! — Državni zbor neče zborovati, dokler se mu ne predstavijo novi ministri, ali plače 10 fl. na den prejemati se poslanci nič ne branijo. Tako ne more dolgo viseti. — Pomenljivo znamenje pa je to, da jo ustavoverni glavači drug za drugim popihajo, tako je najhujši nemčur na Kranjskem znani Litijski okrajni glavar Vestenek poslanstvo odložil, jednako storil je tudi poslanec Jebsernigg v Celovcu. Srečno; da nikoli ničesar več o njih ne čujemo! — Srebro je prejšnjo veljavo zgubilo, odkar so začeli v zlatu računati, ki ima sedaj 17 % nadavka, t. j. 100 fl. v zlatu velja 117 fl. v srebru. Nacijonalna banka pa tudi državne kase bodo začele v srebru izplačevati; bankovci po 1 in 5 fl. se bodo s srebrnim denarjem nadomestili in le petdesetaki pomnožili. — Nesramni oderuhi stiskavajo ljudi tako silno, da uže mestni rokodelci prosijo za staro postavo, in sicer poojstreno, zoper oderuhe; sedanji liberalni poslanci jih pa gotovo ne bodo uslišali. — Mesta Gradec in Dunaj, t. j. jihovi mestni zastopniki, želijo požiganje mrtvecev. — Ogerski minister grof Szapary je postavo predložil državnemu zboru v Budimpeštu, katera mu dovoli zopet 100 milijonov gld. na posodo vzeti. To se je poslancem vendar enkrat preveč zdelo. Skoro bi bila postava zavržena. Dobila je le 14 glasov večine; ko bi še teh ne bilo, moralo bi ministerstvo Tiszajevo odstopiti. Vsakako pa stoji to ministerstvo na slabih nogah. Zoper nameravano popolno pomagarenje šol na Ogerskem močno ugovarjajo Rumuni in Srbi, Slovaci molčijo, prekmurski Slovenci pa še spijo. Vseučilišče slovansko v Zagrebu šteje letos 355 dijakov, slovenski in dalmatinski ne morejo tje, ker hervatskih spričeval pri nas še ne priznavajo! Ta zapreka bi naj pala hitrej ko mogoče! — General Filipovič je zopet pozvan na Dunaj na pogovarjanje zastran novih vojniških skušenj! Grof Andrassy je uže lani Bismarku storil veliko veselje, ker je popustil pravico, katero je l. 1866. Avstriji še ostala v Pražkem miru, namreč, da severni kos Šlezvika ostane tistemu, za katerega se bode 100.000 ondešnjih, danskih prebivalcev samo odločilo. Bismark prebivalcev nikoli ni vprašal, ampak jih Danskemu pograbil in sedaj je Avstrija pravico ugovarjati sama popustila. Pravijo, da je proti temu Bismark dovolil Andrassyju marširati v Novipazar, vzeti Macedonijo do Soluna in zasesti Albanijo. Slutiti je, da se je tako pogodilo za hrbotom Rusije in to se nam zdi — nevarno!

**Nova Avstrija.** Železnica iz Dalja v Brod še vedno ni za nič, čeravno so 900.000 fl. za popravce napravili, železnica od Save do Maglaja pa je uže za vožnjo, sedaj jo nadaljujejo proti Žepcam, Vranduka in Zenici; leseni most čez Savo pri Gradiški so podrli, ker ni bil za rabo. Kmalu bo 43 okrajnih glavarjev imenovanih, potem katoliški škof v Sarajevu, med tem, ko bodo pravoslavni kristijani Karlovačkemu patrijarhu podredjeni. V Tuzli so ustrelili 13 razbojnikov. V Sarajevu je Božidar Bogdanovič odprl nemško šolo. Mohamedani radi prodavajo svoja posestva, tirjajo 1 zlat za oral.

**Vnanje države.** Gledé človeške kuge bomo kmalu čuli zanesljivih poročil, ker je naša pa tudi nemška vlada odposlala zvedenih vračnikov na Rusko. Da ondi rok ne držijo križem, to sedaj priznava ves svet, tudi ni slišati, da bi se res dalje iz Astrabanske gubernije uže razširila. Veliko strašnejše novice prihajajo iz Turškega, kder je kuga prikazala se v Kavali, še hujše pa v Šikovi blizu Soluna; tukaj je od 700 prebivalcev uže 300 mrtvih in 100 bolenih. Vsled tega so hitro Grecija, Italija in Španija pa tudi Angleži na Malti vsem ladijam iz Egejskega in Črnega morja prepovedali izbarkanje. Republika francoska, po odstopu Mak-Mahona in izvolitvi Grevy-ja utrjena, upliva mogočno na republikance sosednih dežel, posebno v Španiji in Italiji pa tudi na Nemškem; tukaj so v Mainzu policaji našli vse polno stenam prilepljenih listov s napisi: „ubijte cesarja, živila republika nemška“. V Rimu bile so 7. febr. slovesne zadušnice za rajnega papeža Pija IX. Črnogorci so neizmerno veseli, ker so vsled rusko-turškega miru dobili v oblast Podgorico, kder so našli veliko kanonov in streljiva. Angleže pa je dohitela nesreča, kakoršne se ti ošabni kramarji gotovo niso nadjali. V Afganistanu se pomikajo jihovi generali uže nazaj v Kandahar, tudi jih stiska huda zima tako, da so do aprila napredovanje odložili. V Afriki pa so od zaničevanih zamorcev Zulu-Kafrov bili strašno tepeni. Kralj Ceti-vojo je namreč eden izmed 5 angleških vojnihih od- delkov, ki so mu vdrli čez reko Tugelo, naglo zajel, junaško zgrabil in popolnem uničil, 500 vojakov in 60 oficirjev je ubil, zaplenil 2 kanona, zastavo 24. regimenta, 400 granat, 1000 pušek, 102 voza, 1000 volov in neznano veliko živeža. Angleško mesto Natal in vsa jihova tamošnja posestva so v nevarnosti! Kafrov je baje palo 5000 mož, kar je pa le sijaju dokaz, da so to junaki!

## Za poduk in kratek čas.

### Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogočki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

IX. Cesta Brod-Sarajevo zapusti pri Drventi enolično dolino vode Ukline ter se zviža dalje med prav prijaznimi in veselimi griči, dokler ne

doseže pri Kotorskem redovitne, gosto naseljene doline ob hladnej Bosni, ktero potem spremlja do Sarajevskega polja. Potovanje od Drvente naprej je vsakako zanimivo in kratkočasno. Človeku se dozdeva, da potuje po divnem slovenskem Štajeru. Nesreča! da je plodovita zemlja zapuščena, prezanemarjena. Pokazujejo se le tu in tam izmed košatih dreves siromašne koče — košare iz protja spletene, ilovico ometane, senom, slamo ali smerčjem pokrite. Po njivah je rasla večidel turšica; semtrtje tudi krompir, grah, oves, pšenica pa je bila uže požeta in v kopice složena. Za cestoj so se pasle mnogoštevilne čete suhih goved in medle drobnice. Pastirji (čobani), odrasli korenjaški Bosnijaki, so svirali narodne napeve na svoje prečudne piščalke, ki imajo po dve cevi zedinjeni pri vratu v edno. Temu izvanrednemu „inštrumentu“ izvablja bosanski godec glasove, katerih najdeš le v jugoslavjanskih napevih. V Djakovaru v škofijskeji residenci našel sem ovo slavnjansko godbensko orodje shranjeno. Nič nas nij danes tako razveselilo, kakor lična cerkvice, ki se nam je raz lepega griča prijazno smejala. Vseh oči so bile v njo obrnene. Vsakteri je znal za kako lepo cerkvico v svojej domovini, ktereji bi bila ta slična ali pa popolno ednaka. K meni je priletel slovensk fant, iz Zreč pri Konjicah doma, rekoč: „ha! si jo pogledjte, gospod! to je pa Prihova mati božja ali pa sv. Neža na Brinjevej gori pri Konjicah. Koj bi tje gori skočil in pomolil, da zopet vidim kedaj ljubo Prihovo in meni drago goro Brinjevo. Jelite, da nij lepših cerkvic od naših po pohorskih planinah nasajenih! Pa njih uže nij — nak — nij jih ne!“ — Omenjena cerkva je imela celó svoj zvonik, česar ne najdeš nikoli nikjer na svojem potovanju noter do Sarajeva. Mohamedani nijso dopuščali, da bi se krščanskim cerkvam tudi zvoniki gradili. Izjema je le pri tej cerkvici, ker stoji na samotnem kraju in nij daleč na okrog nobene mohamedanske džamije, ktero bi zamogla nadkrilovati in na njo svojo senco metati, kar bi bila za moslema (pravovernika) prestrašna oskrumba, neodpastljiv „jazuk“ (greh). Srečavali so nas s potoma vozniki, ki so se vračali domov s potrtimi vozi in hromovimi konji. Navadno so ležali na ednem močnem vozu po 3, 4 in še več drugih polomljenih in strenih. Kar se nij dalo naložiti, trohnelo je za klanci po jamah in brezdnih.

Ob 11. uri dosegli smo senčnat, z dobro vodo preskrbljen kraj blizu ktereja nij bilo nikakošnje sela najti. Ker pretečenega dne in pretekle noči nijmo zavžili potrebne hrane, zaukazal je poveljnik, da si tukaj nekoliko odpočijemo in živeža skuhamo. Fantje so nalomili drv za kurišča in zelenih vej za šotore, ki naj bi nas varovali pekočega solnca. Ob  $\frac{1}{2}$  3 smo se okrepčali s kosom tečne govedine in šalico mastne riževe juhe. Ko smo se najbolje gostili, pripelje se voz oslabljenih, izstradanih vojakov. Ravno pred našimi

zobmi se jim potrpa zaduje desno kolo, da nijso mogli ne nazaj ne naprej. Po dolgem premišljevanju in razsojevanju bilo je odločeno, da morajo betežniki pešice hoditi, dokler jih ne dojde kakšen voznik, ki bi je naložiti in v Drvento ali še dalje spraviti mogel. Dali smo sirotam nekoliko žlic od svoje „menaže“. Pa komaj smo bili te potolažili in odpravili, pridrdra 10 vozov težko ranjenih iz Maglaja in Doboja, kamor smo mi marširali. Nekterim so naši zdravniki rane prevezali in očistili. Ko smo ogledovali nesrečnike, grabila nas je jeza, sprehajala želja osvete, skrivši pa tudi strah pred besnimi Turki. Ob 4. uri poslovimo se od svojih prijetnih ležišč in krenemo dalje preko visokih, strmih holmov. Da bi te kraje obdelovali Štajerci, Kranjci ali Čehi, bili bi krasni, bogati, razkošni, tako pa so dolgočasni, revni, ker neobdelani. Pozno na večer prisopli smo na visok hrib pred Kotorskim, kjer smo prenočili. Taborila je uže tukaj kompanija Jelačićevega polka, ki je neki danes ves čas prekope in nasipe delala, da se zagradi pred vstaši, ki so že 3krat posadko napadli bili. Za večerjo sem slastno povžil košček govedine, ktero sem bil pri obedu v žep mesto v želodec vteknil za vse neprevidne potrebe; zamočil pa sem jo s kapljico črnega Brodčana, s katerim so mi bili vrli frančiškani čuturo napolnili. Za tim nagnem glavo za ročico, da bi nekoliko zadremal. Ali spati nij bilo moči, ker je bil prostor na vozu za šestorico preozek in ker se je v bližini vedno govorilo in truščalo. Straže, na vse strani porazstavljene, so zmirom klicale druga drugej, da ostanejo opazne in pripravljene za vsaki trenotek. A hvala Bogu! pripetilo se nij ničesar neugodnega. Proti polnoči bil sem ravno malko zamižal, ko me predrami resno, milo petje doli od griča. Najbrž je bil častnik že omenjene kompanije, ki je moral z ednim oddelkom celo noč bedeti in si je preganjal nočne pošasti z lepo hrvatsko pesnijo složeno od P. Preradovića: „Plovi, plovi moja ladjo, u koj goder kraj; — Ja ti cilja još ne nadjoh, sama cilj si daj — Kad te amo več zanesla — Tvoje sndbe moć. — Razpri jadra, pruži vesla, — Plovi, plovi dan i noć. — Uzda se u vjetra volju i valovah bieć. — U budućnost gledaj bolju, k nebu digni stieg. —

Ob 6. zjutra smo krenoli dalje. Cesta je prihajala odslej vedno slabejša. Vrstila se je jama za jama, klanec za klancem, vdrtna za vdrtno. Z desnico in levico morali smo se držati voza, da nijmo drug na drugega popadali. Skozi juterno meglo nas je pozdravljala iz svoje prijazne dolinice bistra Bosna, tik ktere obali smo zanašrej noter do Zenice potovali. Ne dolgo po našem odlasku raz Kotorskega hriba prilomasti za nami urnih nog tamošnja kompanija Jelačićevega polka. Mudilo jej se je tako naprej, da nas je v ednem mahu doskočila in tudi že preskočila. Dobila je telegrafično povelje, naj Kotorske šance popusti ter proti Doboju hiti, da varuje ondi pijonirje, ki so

v naglici most čez Bosno stavili, da bi se zamogla Szapary-jeva divizija na levo obrežje vmekniti vstašem, ki so hudo na-njo pritiskali. O tej nesreči smo uže na potu raznovrstnih glasov slišali, dokler nismo v Doboju zmešnjav z lastnimi očmi gledali in pokanja topov z lastnimi ušesi poslušali. Na maršu v Doboj bili so za cestoj na mnogih krajih videti sledi širokih taborov, v katerih so naši vojaki prenočevali pri prvem prodiranju v Bosno. Razlegal se je večjidel hud smrad po takej okolici; ker je mnogo mrhovine ležalo okoli in okoli, s katero so se gavrani, zadovoljno krokaje, mastili. Ob 10. dospeli smo v sila prostoren tabor, kder je počivalo tisoč in tisoč voznikov, ki so se neki morali vsled vstaškega napada od Maglaja nazaj vrnoti. Zunaj tabora ali „logarja“ srečali smo dolgo vrsto Slavoncev, ki so imeli svoje vozove naložene z različnim orožjem, Turkom odvzetim. Koj za timi pa je sledela kolona ali vrsta kakšnih 20 vozov, na katerih so sedeli in ležali bolehnii in ranjeni vojaki raznih polkov. Tako so se prizori neprenehoma menjavali, eden žalostnej od drugega. Revščino in pomanjkanje so trpeli ljudje in živina. Kdo bi zamogel preračunati, koliko kočijašev, vozov in konjev nij se več povrnilo v Slavonijo, vsaj zdravih in nepokvarjenih ne? (Dalje prih.)

Smešničar 7. Nek gospod pride iz mesta k nekemu kmetu hoteč kupiti od njega nekaj slame. Ko sta se uže pogodila, vpraša kmet gospoda: kako se pa pišete, da bodem vsaj vedel, komu sem slamo prodal. „Moje ime je čudno, odvrne gospod, imenujem se: „Nemam Niginič“. Na to kmet: za „Niginiča“ pa jaz „Nemam“ slame! Janez Duh.

## Razne stvari.

(Vabilo) k občnemu zboru družbe duhovnikov dne 17. t. m. (prihodnji ponedeljek) ob 10. uri predpoldnem v kn. šk. pisarnici.

(Kat. polit. društvo v Konjicah) napravi 23. t. m. na pustno nedeljo veselico s tombolo, ter vabi vse ude društveni odbor.

(Osepnice) v mahrenberškem okraju še niso nič prenehale. Na Remšniku je v 4 hišah vse zbolelo in Vuhredu je od 42 zbolelih umrlo 9.

(Ciganjka opeharila) je nekega posestnika v Hruševcu pri sv. Juriju pri Celju. Po dné mu „karte šlogala“ po noči pa okradla.

(Dr. Martinak) svetovalec višje dež. sodnije v Gradeu je smrtno zbolel.

(Krščansko društvo umetelnosti) v Gradcu imelo je lani 4100 fl. dohodka in 3700 fl. stroškov. List „Kirchenschmuck“, čeravno vrlo uredovan, zgubil je znatno naročnikov.

(„Dorfbote“) imel je lani 2850 naročnikov in vrh tega je listov lastnik tako zvani liberalni freimaurerski „Volksbildungsverein“ razdelil, posebno šolam in šolarjem, 2536 knjig in 363 knjižur!

(Tiskovnega društva odbornike) uljudno vabi k odborovej seji 17. febr. ob dveh popoldne.

Predsednik.

(G. Franc Košutnik) je postal učitelj v Dramljab.

(Matica slovenske) poverjenik v Mariboru, g. prof. Majciger, prosi p. n. ude, naj se pri njem uglasijo brž za došle nove knjige; prav lepe so in zanimive.

(Solo zaprli) so v Zidanem mostu zaradi vratne vnetice pri šolarjih.

(Umrl) je g. Janez Schwann, daleč znani trgovec v Mariboru.

(G. Flek) vikar stolne cerkve je odložil čast souda pri okrajnem šolskem svetu, stolni kaplan Hrzič je imenovan na mesto njega.

(Ponožni pobalini) so v Konjicah kajžo užgali in bi se bila lahko velika nesreča pripetila, ako bi ne bila vrlo požarna družba precej zadušila ognja!

(Flaš z denarjem) namreč s 700 fl. so našli v Savi pod Vidmom proti Brežicam.

(V Pivoli blizu Mariboru) je zlobnež užgal viničarijo Fluherjevo v Hočah. Vино so komaj rešili, hiša s prešo vred je pogorela.

(Razpisani) ste župniji sv. Ožbalta ob Dravi in sv. Vida pri Waldegg do 19. marca.

(Za dijaško semenišče) daroval je č. g. župnik A. Repič 30 fl.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Krener 11 fl. (poprej že 50 fl.), Kunej Bapt. 11 fl. (ustn. dpl.), Haubenreich 11 fl., Lendovšek 22 fl. Letnino: Pirnat in Kralj po 2 fl., Juvančič in Sparhakl po 1 fl., Hirti 11 fl. (ustn. in letn. dpl.), Stoklas 2 fl. (letn.)

Dražbe 17. febr. Fr. Kolar v Konjicah 985 fl. Martin Kolar pri sv. Ani; 19. febr. Fr. Berglez v Klokočovniku, Fr. Glaser v Reichenburgu, Matija Vraz v Rupčah 5633 fl., Kuna Hošije 1200 fl.; 20. febr. Jožef Kranjc v Gradišcu 527 fl., Kašpar Sakušek v Celju 37.722 fl.; 21. febr. Simon Brglez 4650 fl., Marija Ogrizek v Rogacu; 22. febr. Juri Kumer 1900 fl.

Listi uredništva. G. F. Kupšič 1. smešnica je že objavljena, druga nam ne sodi; g. Krašovic: je že bilo v 6. šte. „Sl. Gosp.“; g. L. Step. v B. vse dobro; g. L. v Račah, tudi že poročano, le pomota je 500 gold. namesto 300 gold.

## Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

| Mesta            | Pšenica | Rž      | Ječmen  | Oves    | Turšica | Proso   | Ajda    |
|------------------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
|                  | fl. kr. | fl. kr. | fl. kr. | fl. kr. | fl. kr. | fl. kr. | fl. kr. |
| Maribor . . .    | 6 20    | 4 30    | 4 20    | 2 50    | 4 20    | 4 30    | 4 20    |
| Ptuj . . .       | 6 —     | 4 —     | 3 40    | 2 40    | 4 —     | 3 40    | 3 80    |
| Varaždin . .     | 6 80    | 4 60    | 2 70    | 2 30    | 3 20    | 3 40    | 3 60    |
| Dunaj } 100 klg. | 9 64    | 6 75    | 7 20    | 6 22    | 5 15    | 6 85    | —       |
| Pešt } 100 klg.  | 8 72    | 5 80    | 6 90    | 5 60    | 4 25    | 4 75    | —       |